

UCHWAŁA NR XXXII/252/2021

RADY MIEJSKIEJ W KCYNI

z dnia 29 kwietnia 2021 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kcyni.

Na podstawie art. 18 b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) oraz art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uznaje się za bezzasadną skargę z dnia 10 marca 2021 r. na działalność Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kcyni.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miejskiej w Kcyni do poinformowania skarżącej o sposobie załatwienia skargi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Kcyni

Jan Kurant

Uzasadnienie

W dniu 10 marca 2021 r. do Rady Miejskiej w Kcyni wpłynęła skarga na działalność Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kcyni. Skarżąca zarzuciła nieprawidłowości w zakresie: przyznawania świadczeń z zakresu opieki społecznej, modelu struktury organizacyjnej i organizacji pracy, warunków wynagradzania pracowników, wykorzystania samochodu służbowego do celów nie związanych z działalnością jednostki, prowadzenia wywiadu środowiskowego, obsługi petentów oraz nienależytego zachowania kierownika i pracownika socjalnego oraz braku kwalifikacji do zajmowania stanowiska przez pracownika socjalnego.

Jak wynika z treści art. 18 b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym organem właściwym do rozpatrzenia skargi na działania wójta i gminnych jednostek organizacyjnych jest rada gminy. Zgodnie z treścią art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów do rozpatrywania skarg, jest organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań i działalności wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych, z wyjątkiem spraw określonych w pkt 2 - rada gminy.

Stosownie do postanowień Statutu Gminy Kcynia Przewodniczący Rady Miejskiej przekazał skargę do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w celu przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego polegającego na zbadaniu zarzutów podniesionych w skardze oraz zajęciu stanowiska co do jej zasadności. Komisja zajmowała się badaniem przedmiotowej skargi na posiedzeniu w dniu 15 kwietnia 2021 r. Komisja w oparciu o analizę przeprowadzoną na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, wyjaśnień skarżącej, pracowników MGOPS w Kcyni i aktualnie obowiązujących przepisów w materii objętej skargą sformułowała wniosek o uznanie skargi za bezzasadną.

Przyznawanie świadczeń z zakresu opieki społecznej podlega ścisłym rygorom określonym w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Dopiero po ich spełnieniu może zostać przyznane określone świadczenie. Stosownie do art. 37 ustawy zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Świadczenie z art. 89 ustawy, o którym mowa w skardze należy rozpatrywać w powiązaniu z art. 88 ustawy. Pomoc dla osób usamodzielnianych przysługuje osobie pełnoletniej opuszczającej dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakładu poprawczego, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, młodzieżowego ośrodka socjoterapii zapewniającego całodobową opiekę i młodzieżowego ośrodka wychowawczego.

Zgodnie z treścią art. 39 ustawy zasiłek celowy przyznaje się w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych w szczególności na pokrycie części lub całości zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw, a także kosztów pogrzebu.

Skarżąca otrzymuje pomoc w formie zasiłku stałego, zasiłku celowego. Skarżąca nie spełniła kryteriów do przyznania pomocy dla usamodzielnianych. W badanym okresie dwóch miesięcy przed złożeniem skargi pomoc skarżącej udzielana była systematycznie. Skarżąca złożyła 9 wniosków o przyznanie świadczeń, wydano 13 decyzji przyznających świadczenie. Terminy rozpatrywania wniosków i wydawania decyzji były krótkie. Zdarzały się sytuacje, że w dniu złożenia wniosku o przyznanie świadczenia wydawana była stosowna decyzja. Skarżącej towarzyszy subiektywne przekonanie o prawie do otrzymywania świadczeń w większej skali, które w zestawieniu z często skomplikowanymi warunkami, zasadami i procedurami ich przyznawania może rodzić nieporozumienia w zakresie należnych jej świadczeń. Reasumując skarżąca objęta jest wsparciem ze strony Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kcyni.

Struktura organizacyjna Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kcyni określona została regulaminem organizacyjnym wprowadzonym Zarządzeniem nr 5/2019 z dnia 1 kwietnia 2019 r. Działalnością Ośrodka kieruje Kierownik zatrudniany przez Burmistrza Kcyni. W świetle art. 122 ust. 1

ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Kierownik musi posiadać co najmniej 3 - letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresy organizacji pomocy społecznej. Po spełnieniu tych wymagań oraz przesłanek z art. 20 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych pracownik zatrudniony na stanowisku Zastępcy Kierownika został przeniesiony w trybie awansu wewnętrznego na stanowisko Kierownika MGOPS w Kcyni. Podczas nieobecności Kierownika czynności wykonuje Zastępca Kierownika. Ze względów finansowych Regulamin nie przewiduje innych stanowisk kierowniczych pomimo szerokiego zakresu wykonywanych zadań. Dodatkowo zwiększając zakres obowiązków sprawowanych w ramach nadzoru przez kierownictwo Ośrodka. Obecnie przyjęte rozwiązania organizacyjne zapewniają realizację powierzonych zadań. W skardze skarżąca wyraża zaniepokojenie wprowadzonymi w Ośrodku zmianami przez Kierownika w zakresie ograniczenia możliwości przemieszczania się w budynku. Zmiany w organizacji pracy Ośrodka zostały wprowadzone Zarządzeniem Nr 16.2020 z dnia 12 października 2020 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kcyni. Zmiany te zostały wprowadzone w celu realizacji Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2020 r. w sprawie określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Przyjęte w zarządzeniu rozwiązania mają zminimalizować ryzyko zakażenia wirusem SARS-CoV-2 zarówno wśród pracowników jak również petentów. Jednym z zaproponowanych rozwiązań jest ograniczenie związane z przyjmowaniem petentów do jednego wyznaczonego miejsca na terenie Ośrodka. W tym kontekście należy wskazać, że ograniczenia w zakresie funkcjonowania jednostek administracji publicznej są powszechnie stosowane i wynikają z obowiązujących przepisów prawa. Zatem przyjęte rozwiązania organizacyjne w tym zakresie w MGOPS w Kcyni są w pełni uzasadnione.

Zarzut dotyczący wzrostu wynagrodzeń dla pracowników socjalnych nie znajduje uzasadnienia. Zgodnie z przyjętymi Zarządzeniem Nr 124.2020 Burmistrza Kcyni z dnia 30 września 2020 r. założeniami do projektu budżetu Gminy Kcynia na 2021 r. nie przewidziano powszechnej regulacji wzrostu wynagrodzeń dla pracowników MGOPS w Kcyni oraz pracowników innych jednostek organizacyjnych. Wyjątkiem od tej zasady są tylko podwyżki, które zostały przeprowadzone w związku z koniecznością zapewnienia pracownikom minimalnego wynagrodzenia zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. W konsekwencji w budżecie gminy Kcynia na 2021 nie zostały zagwarantowane środki finansowe na realizację podwyżek poza wyjątkiem wskazanym powyżej. W tym miejscu należy wskazać że wynagrodzenia pracowników socjalnych biorąc pod uwagę charakter świadczonej pracy i wymagania są relatywnie niskie.

Samochód służbowy wykorzystany jest na potrzeby związane z realizacją zadań przez Ośrodek w szczególności wykorzystywany jest do wizyt pracowników socjalnych w terenie, do dokonywania zakupów dla osób przebywających w kwarantannie lub w ramach programu "Wspieraj Seniora". W dniu 1 marca 2021 r. pracownik dokonał zakupu niezbędnych elementów do naprawy urządzenia wykorzystywanego na potrzeby Ośrodka. Dowodem realizacji tej czynności jest faktura wystawiona dnia 1 marca 2021 r. przez sprzedawcę. Naturalnym jest, że zakres realizowanych zadań realizowanych wymaga wykorzystywania samochodu służbowego na terenie miasta Kcynia. Taka sytuacja, bez podania konkretnych dowodów nie może prowadzić do wniosku o jego wykorzystaniu niezgodnym z przeznaczeniem.

W skardze podniesiony został zarzut zaniechania przeprowadzania wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania skarżącej. Celem wywiadu środowiskowego jest ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osoby ubiegającej się o pomoc. Przeprowadzenie wywiadu środowiskowego jest istotnym elementem poprzedzającym przyznanie świadczenia. Na czas pandemii wprowadzono zmiany w zakresie przeprowadzania wywiadu środowiskowego. Na mocy art. 150 ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID - 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020, poz. 568 ze zm.) zniesiono obowiązek przeprowadzania wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania wprowadzając alternatywne rozwiązania w tym zakresie m.in. w postaci ustalenia sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej na podstawie:

- 1)rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym, oraz
- 2)dokumentów lub oświadczenia, o których mowa w art. 107 ust. 5 b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a także ich kopii, w tym elektronicznych, uzyskanych od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc lub
- 3)informacji udostępnionych przez podmioty, o których mowa w art. 105 tej ustawy.

Mając na uwadze powyższą normę prawa i okoliczności związane z występującym zagrożeniem spowodowanym COVID - 19 wywiad środowiskowy prowadzony jest w sposób zgodny z obowiązującymi

przepisami.

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenia warunków sprzyjających temu celowi. Od pracownika socjalnego wymaga się określonych predyspozycji psychospołecznych, przestrzegania zasad współżycia społecznego, przestrzegania określonych standardów zachowania. Katalog zadań pracownika socjalnego jest bardzo szeroki i został określony w art. 119 ustawy. Na podstawie materiału dowodowego, w tym zestawienia udzielonych świadczeń, terminowości rozpatrywania wniosków brak jest przesłanek do przyjęcia zasadności zarzutu dotyczącego niewłaściwego zachowania Kierownika MGOPS w Kcyni i pracownika socjalnego. Zadaniem pracowników MOPS jest niesienie pomocy osobom potrzebującym, ale również dążenie do stopniowego uniezależnienia się takich osób od świadczeń. Ocena pracy pracowników MGOPS nie może być dokonywana tylko i wyłącznie przez pryzmat niezadowolenia wynikającego z braku pomocy w oczekiwanej wysokości. Pracownicy w zakresie udzielania świadczeń muszą postępować w oparciu o obowiązujące przepisy. Należy również wskazać, że nabycie określonych uprawnień wynika nie zawsze z decyzji MGOPS w Kcyni. Praca socjalna jest wymagającym procesem. Na przestrzeni ostatnich 14 lat skarżąca objęta była pracą socjalną wykonywaną przez 9 pracowników. Rada pozostawia bez rozpatrzenia wnioski skarżącej o zmianę obecnego pracownika socjalnego, ponieważ decyzja w tym względzie nie należy do kompetencji organu uchwałodawczego.

Wymagania uprawniające do wykonywania zawodu pracownika socjalnego określone zostały w ustawie o pomocy społecznej oraz Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. Zgodnie z treścią art. 116 ustawy o pomocy społecznej pracownikiem socjalnym może być osoba, która spełnia co najmniej jeden z niżej wymienionych warunków: posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych, ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna, do dnia 31 grudnia 2013 r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków (pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie. W załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych w tabeli f dla zatrudnienia osoby na stanowisku pracownika socjalnego nie jest wymagane posiadanie stażu pracy. Zgodnie również z postanowieniami Regulaminu wynagradzania pracowników w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kcyni do zatrudniania pracownika socjalnego nie został wprowadzony wymóg posiadania stażu pracy. Z analizy przedłożonych dokumentów dotyczących pracownika socjalnego wynika, że pracownik ukończył studia wyższe pierwszego stopnia na kierunku praca socjalna. Zatem spełnione zostały wymagania kwalifikacyjne do zatrudnienia pracownika na stanowisku.

W skardze podniesione zostały również zarzuty dotyczące niewłaściwego zdaniem skarżącej potraktowania innych petentów z podaniem ich inicjałów oraz opisaniem zaistniałych okoliczności. Z wyjaśnień przedłożonych przez Kierownika MGOPS w Kcyni wynika, że w pierwszym przypadku wezwano do petenta pomoc medyczną ze względu na jego stan zdrowia. Drugi przypadek dotyczył zdaniem skarżącej nie objęcia petenta będącego w kwarantannie pomocą społeczną. W stosunku do osób przebywających na kwarantannie Ośrodek ma obowiązek na podstawie otrzymywanych list z Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej skontaktowania w celu ustalenia ewentualnego zakresu pomocy. Zdarzają się sytuacje, że przekazywane numery kontaktowe są błędne i nie można uzyskać połączenia z taką osobą. Takie zdarzenie miało miejsce w omawianej sytuacji. Kontrolę osób będących w kwarantannie prowadzi również Policja. Istnieje wtedy również możliwość przez osobę będącą w kwarantannie zgłoszenia swoich potrzeb z zakresu pomocy społecznej funkcjonariuszom, którzy taką informację przekazują w ramach bieżącej współpracy do Ośrodka.

Rada Miejska w Kcyni, po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji postanawia uznać skargę jako bezzasadną.

POUCZENIE: Zgodnie z dyspozycją art. 239 Kodeksu postępowania administracyjnego – Rada Miejska w Kcyni zawiadamia, że wskutek uznania skargi za bezzasadną, jeżeli Skarżący ponowi ją bez wskazania nowych okoliczności – wówczas Rada Miejska w Kcyni może podtrzymać swoje stanowisko (zaprezentowane powyżej) nanosząc odpowiednią adnotację w aktach sprawy – bez zawiadamiania o tym skarżącego.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Kcyni

Jan Kurant